

KONGSBERG

Dato: 20.8.2021

Sted: Kongsberg

Olje og Energidepartementet
v/Kristin Myskja

Høringsinnspill: Veileder for arealtildeling, konsesjonsprosess og søknader for vindkraft til havs, og forslag til endringer i havenergilova og havenergilovforskrifta

Det vises til høringsbrev av 11.06.21 fra Olje- og energidepartementet om "Veileder for arealtildeling, konsesjonsprosess og søknader for vindkraft til havs", og forslag til endringer i havenergiloven og havenergilovforskriften. Kongsberg Gruppen (KONGSBERG) vil med dette svaret gi innspill til norsk havvindsatsning og tildelingsmodellen.

KONGSBERG har 11.000 ansatte og kontorer i over 40 land. 80 prosent av konsernets omsetning kommer fra utenfor Norge. Nærmere 80 prosent av omsetningen er knyttet til havrelatert virksomhet, og KONGSBERG leverer teknologi og løsninger fra dypeste havrom til romfart.

KONGSBERG har omfattende erfaring fra leveranser til krevende offshore- og undervannsoperasjoner både i Norge og internasjonalt. Havvind representerer et stort potensial for KONGSBERG, og en betydelig andel av våre totalt 2.000 norske små og mellomstore underleverandører. Innen havvind har KONGSBERG relevant kompetanse og teknologi for undervannskartlegging, installasjon, drift og vedlikehold, og avvikling av vindinstallasjoner.

KONGSBERG er en viktig del av norsk olje og gass-industri, og marin og maritim næring. Norsk satsning på havvind bør bygge på både teknologi, løsninger og kompetanse fra dagens olje og gass, og maritime industri, og benytte erfaringer innen industribygging, forskning og utvikling (FoU) og støtteordninger, og tildelinger vi har fra disse næringene.

Høyt tempo i utviklingen av testlaboratoriet Nordsjøen

Ved å bruke norske havområder som et test- og utviklingslaboratorium for norsk havvindteknologi er det store industrielle muligheter. Norske selskaper har allerede vunnet leveransekontrakter innen havvind internasjonalt og eksportmulighetene er betydelig. For å lykkes med å utvikle og eksportere nye løsninger hvor norsk industri tar større andeler av verdikjedene innen havvind er det avgjørende med utvikling av hjemmemarkedet. Teknologi og løsninger må testes, utvikles og verifiseres i tilstrekkelig skala for å ha referanser å vise til i internasjonale konkurranser. Skala på norske prosjekter vil også til en viss grad bidra til å øke leveransevolum som igjen vil bidra til å ta ned kostnader og gjøre løsninger og produksjon mer konkurransedyktig. Mye utvikling er allerede i gang utenfor Norge, og det er derfor avgjørende at Norge holder tempoet i prosessene oppe og stiller krav som gir hurtig prosjektgjennomføring. Dette vil være avgjørende for å sikre at norsk industri kan ta ledende posisjoner internasjonalt.

KONGSBERG

Norsk industriutvikling

Skal Norge lykkes med havvindsatsningen er det avgjørende å få med hele verdikjeden av underleverandører. Ettersom havvind er i tidligfase vil tildelinger etter et rent auksjonsprinsipp kunne innebære at kvalitative kriterier som teknologisk utvikling, eksportmuligheter og kompetanseutvikling får mindre innvirkning på tildelinger og at samfunnsmessige målsettinger svekkes. Uten erfaringsgrunnlag i et umodent hjemmemarked med uten utviklede havvind-verdikjeder vil det være krevende for nye aktører å prise arealer i auksjoner. Dette manglende erfaringsgrunnlaget vil medføre at usikkerheten må prises inn. Risikoen er at vinnere av prisdrevne auksjonstildelinger blir utbyggere som benytter allerede etablerte verdikjeder, og ikke utvikler lokal industri. Det medfører at norsk leverandørindustri i liten grad vil ta del i utviklingen av havvindteknologi, og gå glipp av teknologiutvikling og eksportmuligheter.

Norske myndigheters ambisjoner for verdiskaping og ringvirkninger bør spesifiseres, og kvalitative, objektive, ikke-diskriminerende kriterier utover finansiell styrke må tillegges betydelig vekt. Her kan kriterier fra tildelingsordninger innen petroleumsbransjen gi verdifulle erfaringer. Eksempler på kriterier kan være internasjonale muligheter for teknologien, andel ny teknologi, kompetanseutvikling, nasjonale ringvirkninger, lokal tilstedeværelse med mer.

Bred teknologi- og innovasjonssatsning

Produktutvikling gjøres i tett samarbeid med utdannings- og forskningsinstitusjoner, myndigheter og kunder. Modellen med næringsrettede FoU- og omstillingsmidler har vært sentral for å utvikle internasjonale posisjoner for norsk industri innen olje og gass, og maritim næring. Samme modell bør også være sentral for å utvikle teknologi og løsninger knyttet til havvind.

Det må gjøres betydelige satsninger på forskning og utvikling innen hele verdikjeden av havvind – fra kartlegging til installasjon, drift og avvikling. Gode norske støtteordninger og FoU, i kombinasjon med kvalitative tildelingskrav om kompetansebygging og teknologiutvikling, vil bidra til positiv samfunnsnytte. Styrkingen av et slikt økosystem vil medføre løft for både forskningsmiljøer og næringsaktører som skal utvikle løsningene og kompetansen i fellesskap. Det vil også være i operatørers interesse å utvikle en mest mulig kompetent leverandørkjede innen havvind. I forlengelsen av dette vil vi påpeke at det norske virkemiddelapparatet må ha oppdaterte mandater i tråd med ambisjonene for hele verdikjeden innen havvind.

KONGSBERG utdyper ytterligere på innspillene om ønskelig.

Geir Håøy, Konsernsjef
Kongsberg Gruppen ASA